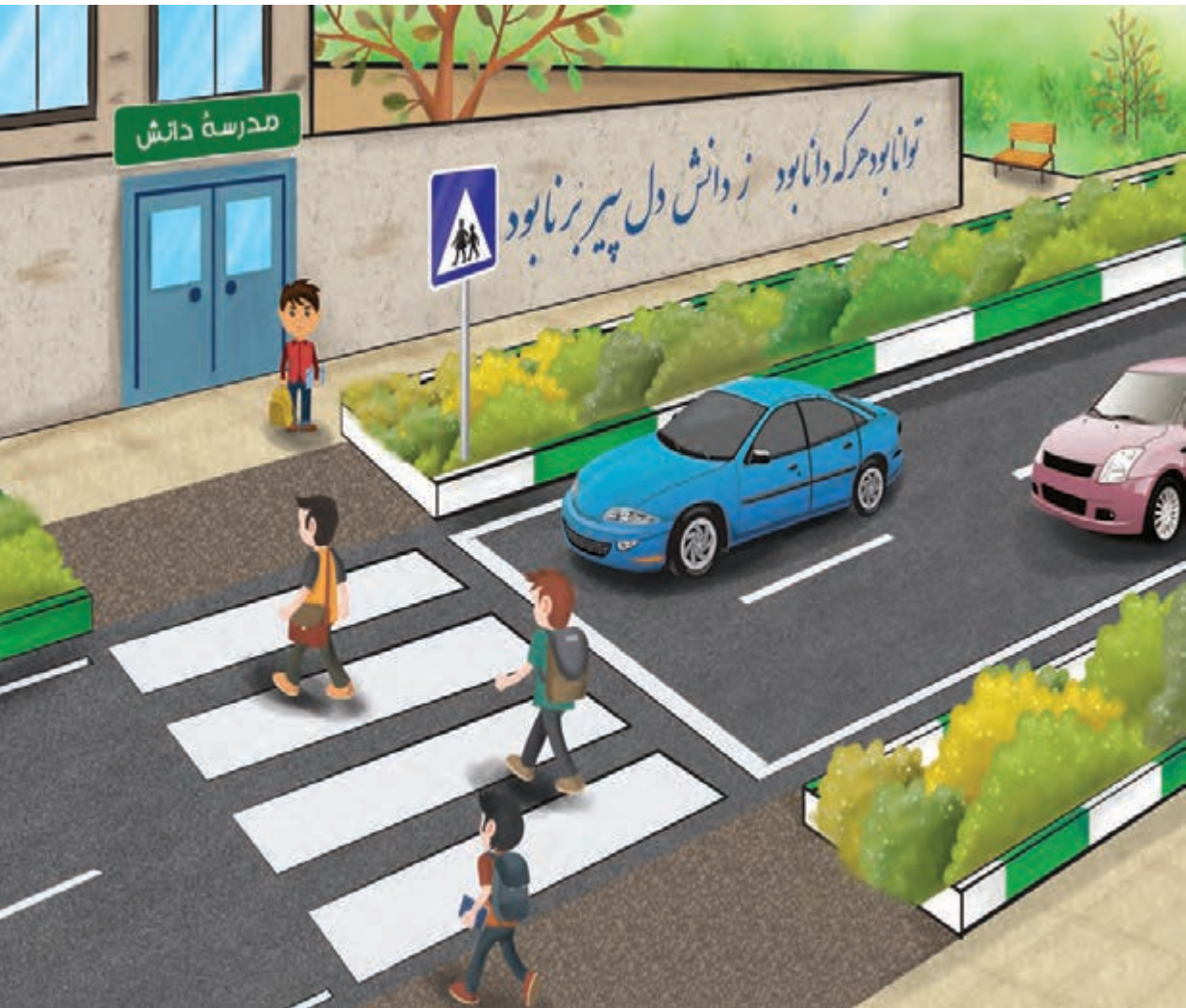

الدَّرْسُ الثَّانِي

الْعُبُورُ الْأَمِينُ

الدَّرْسُ الثَّانِي

المُعْجَم: (٢٩ كلمة جديد)

سَتَرَ:	پوشاند، پنهان کرد	أَمَنَ:	ایمان آورد (مضارع: يُؤْمِنُ)
شَاغِرُ الْجَوَالِ:	شارژر موبایل	أَحَبُّ:	محبوب ترین
شَقَاوَةٌ:	بدبختی	إِشَارَاتُ الْمُرُورِ:	علامت های راهنمایی و رانندگی
صَحِيفَةٌ:	روزنامه «جمع: صُحُف» صَحِيفَةٌ جِدَارِيَّةٌ: روزنامه دیواری	إِدَارَةُ الْمُرُورِ:	اداره راهنمایی و رانندگی
صَدَمَ:	برخورد کرد (مضارع: يَصْدِمُ)	مُرُور:	گذر کردن
فَجَاءَهُ:	ناگهان	أَنْصَحَ:	اندرزگوترین
قُبِحَ:	زشتی	أَيُّمَكِنُ أَنْ تَرْجِعَ:	آیا امکان دارد برگردی؟
لَقَدْ:	قطعاً	بُكَاء:	گریه کردن، گریه
لِمَ:	برای چه (لِ + ما)	تَالِي:	بعدی الْيَوْمُ التَّالِي: روز بعد
مَا:	آنچه	تُعْطِينِي:	به من می دهی أَنْ تُعْطِينِي: که به من بدهی
مَحَلَّ:	مغازه «جمع: مَحَلَّات»	تَفَضَّلَ:	بفرما
مَعَ الْأَسْفِ:	متأسفانه	تَكَلَّمَ:	صحبت کرد (مضارع: يَتَكَلَّمُ)
نَادَى:	صدا زد (مضارع: يُنَادِي)	جِهَةٌ:	جهت (مسیر)
هَادِي:	آرام	ذَكِي:	باهوش
يَسُدُّونَ:	می بندند	رَصِيد:	شارژ (اعتبار مالی)
(ماضی: سَدَّ / مضارع: يَسُدُّ)		رَقَدَ:	بستری شد، خوابید (مضارع: يَرْقُدُ)

الْعُبُورُ الْأَمِنُ

رَجَعَ سَجَادٌ مِنَ الْمَدْرَسَةِ حَزِينًا؛ عِنْدَمَا جَلَسَ عَلَى الْمَائِدَةِ مَعَ أُسْرَتِهِ، بَدَأَ بِالْبُكَاءِ فَجَاءَهُ وَ ذَهَبَ إِلَى غُرْفَتِهِ؛ ذَهَبَ أَبُوهُ إِلَيْهِ وَ تَكَلَّمَ مَعَهُ وَ سَأَلَهُ:
«لِمَاذَا مَا أَكَلْتَ الطَّعَامَ؟!»

أَجَابَ: «هَلْ تَعْرِفُ صَدِيقِي حُسَيْنًا؟»

قَالَ: «نَعَمْ، أَعْرِفُهُ؛ هُوَ وَ لَدَّ ذَكِيٌّ وَ هَادِيٌّ. مَاذَا حَدَّثَ لَه؟»

أَجَابَ سَجَادٌ: «هُوَ رَقَدَ فِي الْمُسْتَشْفَى؛ صَدَمْتُهُ سَيَّارَةٌ؛ وَقَعَتِ الْحَادِثَةُ أَمَامِي؛ عِنْدَمَا شَاهَدْتُهُ عَلَى الرَّصِيفِ الْمُقَابِلِ؛ نَادَيْتُهُ؛ فَقَصَدَ الْعُبُورَ بِدُونِ النَّظَرِ إِلَى السَّيَّارَاتِ وَ مِنْ غَيْرِ مَمَرٍ الْمَشَاةِ؛ فَقَرَّبَتْ مِنْهُ سَيَّارَةٌ وَ صَدَمْتُهُ. كَانَتْ سُرْعَةُ السَّيَّارَةِ كَثِيرَةً.»
قَالَ أَبُوهُ: «كَيْفَ حَالُهُ الْآنَ؟»

قَالَ سَجَادٌ: «هُوَ مَجْرُوحٌ.»

فِي الْيَوْمِ التَّالِيِ طَلَبَ الْمُدْرَسُ مِنْ تَلَامِيذِهِ كِتَابَةَ قَوَانِينِ الْمُرُورِ وَ رَسَمَ إشاراتِ الْمُرُورِ فِي صَحِيفَةٍ جِدَارِيَّةٍ وَ رِعَايَةَ الْأَعْمَالِ الصَّحِيحَةِ فِي الشُّوَارِعِ وَ الطُّرُقِ. ثُمَّ أَخَذَ الْمُدِيرُ تَلَامِيذَ الْمَدْرَسَةِ إِلَى مِنْطَقَةِ تَعْلِيمِ الْمُرُورِ. وَ بَعْدَ يَوْمَيْنِ جَاءَ شَرْطِيُّ إِلَى الْمَدْرَسَةِ مِنْ إِدَارَةِ الْمُرُورِ لِشَرْحِ إشاراتِ الْمُرُورِ وَ طَلَبَ مِنْهُمْ الْعُبُورَ مِنْ مَمَرٍ الْمَشَاةِ.

كَتَبَ التَّلَامِيذُ صَحِيفَةً جِدَارِيَّةً وَ رَسَمُوا فِيهَا عِلَامَاتِ الْمُرُورِ وَ شَرَحُوا مَعَانِيهَا.

درستی یا نادرستی جمله‌های زیر را بر اساس متن درس بنویسید.

درست نادرست

☐	☒	۱. كَانَ مَوْضِعُ الصَّحِيفَةِ الْجِدَارِيَّةِ قَوَانِينِ الْمُرُورِ.
☐	☒	۲. الْمُدِيرُ أَخَذَ التَّلَامِيذَ إِلَى مَنطِقَةِ تَعْلِيمِ الْمُرُورِ.
☒	☐	۳. رَقَدَ حَسِينٌ فِي مُسْتَوَصَفٍ قَرِيبٍ مِنْ بَيْتِهِ.
☒	☐	۴. رَجَعَ سَجَادٌ إِلَى مَنْزِلِهِ مَسْرُورًا.
☒	☐	۵. أَبُو سَجَادٍ مَا عَرَفَ حُسَيْنًا.

وزن و حروف اصلی

۱. بسیاری از کلمه‌ها در عربی سه حرف اصلی دارند؛ مثال:

حروف اصلی	کلمات هم خانواده
ح ك م	حَاكِم، مَحْكُوم، حَكِيم، حِكْمَة، مُحَاكِمَة، حُكُومَة، أَحْكَام
ع ل م	عَالِم، مَعْلُوم، عَلِيم، تَعْلِيم، أَعْلَم، عُلُوم، إِعْلَام

در کلماتی مانند «حاکم، محکوم، حکیم و...» سه حرف «ح ک م» به ترتیب تکرار شده‌اند.

به این سه حرف «حروف اصلی» یا «ریشه» کلمه می‌گویند.

شناختن حروف اصلی به املا می‌کمک می‌کند. با نگاه به هم‌خانواده‌های یک کلمه می‌توان به حروف اصلی آن پی بُرد؛ اگر با دقت به این کلمه‌ها «مَجَالِسَة / مَجَالِس / مَجْلِس / إِجْلَاس / جُلُوس / جَلْسَة / جَلِيس» نگاه کنیم؛ درمی‌یابیم که به ترتیب سه حرف «ع ل م» در آنها مشترک است.

سه حرف اصلی این کلمات چیست؟

رَافِع، مَرْفُوع، رَفِيع: ر ف ع

ناظِر، مَنظُور، تَظيِر: ن ص ر

قادر، مَقْدُور، قَدِير: ق د ر

حروفی که همراه حروف اصلی می‌آیند؛ «حروف زائد» نامیده می‌شوند.
این حروف معنای جدیدی به کلمه می‌دهند.
حروف اصلی کلمه‌ها به ترتیب با سه حرف «ف ع ل» سنجیده می‌شوند.

مُجَالَسَة	↔	س	ل	ا	ج	م
↕↕↕						
مُفَاعَلَة	↔	ل	ع	ا	ف	م

۲. بیشتر کلمات در زبان عربی وزن دارند؛ مثال:

وزن	کلمات
فَاعِل	نَاصِر عَارِفِ ظَالِمِ فَاتِحِ قَاتِلِ ضَارِبِ رَافِعِ
مَفْعُول	مَنْصُورِ مَعْرُوفِ مَظْلُومِ مَفْتُوحِ مَقْتُولِ مَضْرُوبِ مَرْفُوعِ

کدام کلمه بر وزن فاعِل و کدام بر وزن مفعول است؟

مَقْطُوعِ، حَامِدِ، عَابِدِ، مَذْكَورِ

با معنای دو وزن «فَاعِلٍ» و «مَفْعُول» آشنا شوید.
معمولاً وزن «فَاعِلٍ» به معنای «انجام دهنده یا دارنده حالت» و وزن «مَفْعُول» به معنای «انجام شده» است؛ مثال:

حامد: ستاینده

مَحْمُود: ستوده شده

ترجمه کنید.

یا صَانِعَ كُلِّ مَصْنُوعٍ، یا خَالِقَ كُلِّ مَخْلُوقٍ!

ای سازنده ی هر ساخته شده یی ای خالق هر مخلوقی

التَّمَارِينُ

١ التَّمَرِينُ الْأَوَّلُ

حروف اصلی و ترجمه کلمات زیر را بنویسید.

عابد، مَعْبُود: ع-ب-د عبادت کننده عبادت شده

فاتح، مَفْتُوح: ف-ت-ح گشاینده گشوده شده

کاتب، مَكْتُوب: ک-ت-ب نویسنده نوشته شده

ضارب، مَضْرُوب: ض-ر-ب زننده زده شده

خادم، مَخْدُوم: خ-د-م خدمتکار خدمت شده

شاهد، مَشْهُود: ش-ه-د گواهی دهنده گواهی شده

تهیه کننده: مسعود میدری گروه عربی شهرستان ماهشهر

وزن کلمات جدول را بنویسید.^۱

ریشه	ماضی	مضارع	مصدر
خ ر ج	أَخْرَجَ	يُخْرِجُ	إِخْرَاجٌ
	أَفْعَل	يَفْعَل	أَفْعَل
س ل م	سَلَّمَ	يُسَلِّمُ	تَسْلِيمٌ
	فَعَل	يَفْعَل	تَفْعِيلٌ
ع م ل	تَعَامَلَ	يَتَعَامَلُ	تَعَامُلٌ
	تَفْعِيلٌ	يَتَفَاعَلُ	تَفَاعُلٌ
ع ل م	تَعَلَّمَ	يَتَعَلَّمُ	تَعَلُّمٌ
	تَفْعَل	يَتَفَعَّلُ	تَفَعُّلٌ
خ د م	اسْتَخْدَمَ	يَسْتَخْدِمُ	اسْتِخْدَامٌ
	اسْتَفْعَل	يَسْتَفْعَلُ	اسْتِفْعَالٌ
س ف ر	سَافَرَ	يُسَافِرُ	مُسَافَرَةٌ
	فَاعِلٌ	يَفَاعَلُ	مَفَاعَلَةٌ
ك س ر	انْكَسَرَ	يَنْكَسِرُ	انْكَسَارٌ
	انْفِعَل	يَنْفَعَلُ	انْفِعَالٌ
ش غ ل	اشْتَغَلَ	يَشْتَغِلُ	اشْتِغَالٌ
	اِفْتَعَل	يَفْتَعَلُ	اِفْتِعَالٌ

تهیه کننده: مسعود صیدری گروه عربی شهرستان ماهشهر

۱- قابل توجه دبیر گرامی: هدف، آموزش فعل‌های ماضی و مضارع و نیز مصدر ثلاثی مزید نیست.

٣ التَّمْرِينُ الثَّلَاثُ:

هر کلمه را به عبارت مرتبط با آن وصل کنید.

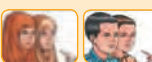

١. قَوَانِينُ الْمُرُورِ ← قواعدُ الْمُرُورِ فِي الشُّوَارِعِ وَ الطَّرِيقِ.
 ٢. الْمُسْتَشْفَى ← أَوْرَاقٌ فِيهَا أَخْبَارٌ وَ مَعْلُومَاتٌ أُخْرَى.
 ٣. الرَّصِيفُ ← جَانِبٌ مِنَ الشَّارِعِ لِمُرُورِ النَّاسِ.
 ٤. الصَّحِيفَةُ ← مَكَانٌ مُجَهَّزٌ لِفَحْصِ الْمَرْضَى.
 ٥. الْبُكَاءُ ← جَرِيانُ الدَّمْعِ مِنَ الْحُزَنِ.

تهیه کننده: مسعود صیدری گروه عربی شهرستان ماهشهر

٤ التَّمْرِينُ الرَّابِعُ:

جاهای خالی را با کلمات داده شده پُر کنید.

هُوَ - هُمَا - هُمْ - هِيَ - هُنَّ - أَنْتَ - أَنْتُمَا - أَنْتُمْ - أَنْتِ - أَنْتُنَّ - أَنَا - نَحْنُ

من	انا.....	
تو	انت.....	
او	هو.....	
ما	نحن.....	
شما	انتم.....	
ایشان	هم.....	
	انتن.....	
	هن.....	
	انتن.....	
	هن.....	

٥ التَّمْرِينُ الْخَامِسُ:

در جاهای خالی از کلمات داده شده استفاده کنید. «یک کلمه اضافه است.»

التَّالِي - جِدَارِيَّة - شَاحِنٌ - تَلْمِيذٌ - الدُّمُوعُ - حَدَثٌ

١. يَا زَمِيلِي، مَا بِكَ؟ لِمَ أَنْتَ حَزِينٌ؟ ماذا **حدث**؟
٢. التَّلَامِيذُ مَشْغُولُونَ بِتَهْيِئَةِ صَحِيفَةِ **جِدَارِيَّة**.
٣. أَخِي **التَّالِي** فِي الصَّفِّ السَّادِسِ الْإِبْتِدَائِيِّ.
٤. **الدموع** جَارِيَةٌ عَلَى وَجْهِ الطُّفْلِةِ.
٥. هَلْ عِنْدَكَ **شَاحِنٌ** الْهَاتِفِ الْجَوَّالِ؟

٦ التَّمْرِينُ السَّادِسُ:

کدام کلمه از نظر معنا با سایر کلمه‌ها «ناهماهنگ» است؟

١. هَادِيٌ ✓ سَيَّارَةٌ ○ سَفِينَةٌ ○ طَائِرَةٌ ○
٢. شَارِعٌ ○ سَاحَةٌ ○ خَاتَمٌ ✓ رَصِيفٌ ○
٣. أَكَلٌ ✓ رَأَى ○ شَاهَدَ ○ نَظَرَ ○
٤. مَاءٌ ○ شَرَابٌ ○ شَايٌ ○ جَارٌ ✓
٥. يَدٌ ○ لِسَانٌ ○ سِنَّةٌ ○ نَادِيٌ ✓

تهیه کننده: مسعود صیدری گروه عربی شهرستان ماهشهر

آیه و احادیث زیر را ترجمه کنید. سپس کلماتی بر این وزن‌ها در آنها بیابید.

فَاعِلٌ: عَالِمٌ يَفْعُلُ: يَسْتَرُ فَعَالَةٌ: سَعَادَةٌ

فِعْلٌ: عِلْمٌ فِعَالٌ: عِبَادٌ

۱. ﴿إِنَّ اللَّهَ عَالِمُ غَيْبِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ الْفَاطِرُ: ۳۸

قطعا خدا دانای نهران آسمانها وزمین است

۲. حُسْنُ الْأَدَبِ يَسْتَرْقُبِحُ النَّسَبِ. الْإِمَامُ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ

خوبی ادب می پوشاند زشتی نسب را

۳. إِنَّ أَحَبَّ عِبَادِ اللَّهِ إِلَيَّ اللَّهُ أَنْصَحُهُمْ لِعِبَادِهِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

قطعا دوست داشتنی ترین بندگان نزد خدا اندر زگوترین آنها برای بندگانش است

۴. شَرَفُ الْمَرْءِ بِالْعِلْمِ وَالْأَدَبِ لَا بِالْأَصْلِ وَالنَّسَبِ. الْإِمَامُ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ

شرف ادبی به دانش و ادب است نه به اصل و نسب

۵. مِنْ سَعَادَةِ ابْنِ آدَمَ حُسْنُ الْخُلُقِ وَمِنْ شَقَاوَةِ ابْنِ آدَمَ سَوْءُ الْخُلُقِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

از خوشبختی آدمیزاد خوش اخلاقی واز بدبختی آدمیزاد بد اخلاقی است

تهیه کننده: مسعود میدری گروه عربی شهرستان ماهشهر

متن زیر را بخوانید؛ سپس پاسخ پرسش‌های آن را بیابید.

أَنَا طَالِبٌ فِي الصَّفِّ التَّاسِعِ. اسْمِي إِسْحَاقُ. لِي أُخْتَانِ: مَهْدِيمٌ وَ لَالِينُ، هُمَا صَغِيرَتَانِ؛ فَلَا تَذْهَبَانِ إِلَى الْمَدْرَسَةِ وَعِنْدِي أَخَوَانِ: هَاشِمٌ وَ جَوَادٌ. هَاشِمٌ أَكْبَرُ أَوْلَادِ الْأُسْرَةِ؛ إِنَّهُ تَخَرَّجَ مِنَ الْمَدْرَسَةِ وَ الْآنَ هُوَ حَلْوَانِيٌّ. جَوَادٌ فِي الصَّفِّ السَّابِعِ. نَحْنُ مِنْ مَدِينَةِ «سَرَاوَان» فِي مُحَافَظَةِ «سَيِسْتَان وَ بَلُوْشْتَان».

تهیه کننده: مسعود صیدری گروه عربی شهرستان ماهشهر

١. لماذا لا تَذْهَبُ مَهْدِيمٌ وَ لَالِينُ إِلَى الْمَدْرَسَةِ؟ **لانهم اصغیرتان**
٢. مَا اسْمُ أَكْبَرِ الْبَنِينَ فِي هَذِهِ الْأُسْرَةِ؟ **هاشم**
٣. مَنْ تَخَرَّجَ مِنَ الْمَدْرَسَةِ؟ **هاشم**
٤. مِنْ أَيْنَ هَذِهِ الْأُسْرَةُ؟ **من مدينه سراوان**
٥. فِي أَيِّ صَفِّ إِسْحَاقُ؟ **تاسع**
٦. كَمْ أُخْتًا لِإِسْحَاقُ؟ **اِخْتَان**

بخوانید و ترجمه کنید.

۱. ﴿مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ الْبَقَرَة: ۶۲

هر کس ایمان آورد به خدا و روز قیامت و انجام دهد کاری شایسته پس برایشان پاداشی است نزد پروردگارشان

۲. ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ﴾ الْصَّف: ۲

ای کسانی که ایمان آوردید چرا می گوئید آنچه انجام نمی دهید

۳. ﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ﴾ الْأَحْزَاب: ۲۱

قطعا برای شما در پیامبر الگویی نیکوست

۴. ﴿إِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ﴾ الْبَقَرَة: ۱۸۶

هنگامی که بندگانم از تو پرسند درباره ی من . پس قطعا من نزدیکم

۵. ﴿يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ﴾ الْمُجَادَلَة: ۱۱

بالا می برد خدا کسانی از شمارا که ایمان آوردند

تهیه کننده: مسعود میدری گروه عربی شهرستان ماهشهر

یک روزنامہ دیواری دربارهٔ معانی علائم راهنمایی و رانندگی به عربی، فارسی و انگلیسی تهیه کنید.

الأربعينيات

- أ يُمكنُ أَنْ تَرْجِعَ قَلِيلًا؟
- عَفْوًا؛ أ تُعْطِينِي مَكَانًا حَتَّى أَجْلِسَ هُنَا؟
- هَلْ يَسُدُّونَ بَابَ الْحَرَمِ هَذِهِ اللَّيْلَةَ؟
- عَفْوًا أَيَّنَ مَوْقِفِ سَيَّارَاتِ الْحَرَمِ؟
- هَلْ تَوْجَدُ سَيَّارَاتٍ لِلْعَتَبَةِ لِلذَّهَابِ إِلَى سَامِرَاءَ؟
- أ يُمكنُ أَنْ تُسَاعِدَنِي؟
- أَيَّنَ الْحَرَمِ؟
- أَيُّ جِهَةٍ بِلَا اِزْدِحَامٍ؟
- مِنْ أَيَّنَ أَشْتَرِي شَاخِنَ الْجَوَالِ؟
- أ يُمكنُ أَنْ تُعْطِينِي شَاخِنَ الْجَوَالِ؟
- لَا بَأْسَ.
- نَعَمْ؛ تَفَضَّلْ.
- نَعَمْ.
- خَلَفَ هَذَا الْبِنَاءَ.
- لَا، مَعَ الْأَسْفِ.
- لَا بَأْسَ. أَنَا فِي خِدْمَتِكَ.
- عَلَى الْيَمِينِ.
- هَذِهِ الْجِهَةُ، عَلَى الْيَسَارِ.
- مِنْ ذَلِكَ الْمَحَلِّ.
- تَفَضَّلْ.

قبري بـ «سُرَّ مَنْ رَأَى»^١ أمانٌ لِأَهْلِ الْجَانِبَيْنِ^٢.

الْإِمَامُ الْحَسَنُ الْعَسْكَرِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ (بِحَارُ الْأَنْوَارِ. جلد ٩٩. صفحه ٥٩)

١- سُرَّ مَنْ رَأَى: نام آغازین سامراء به معنای «هرکس دید شاد شد».

٢- أَهْلُ الْجَانِبَيْنِ: شیعه و سنی